

Cursuscommissie: Dr. B. Oldenburg, MDL-arts, UMCU, Utrecht, voorzitter
Dr. E. J.M. van Geenen, Radboudumc, Nijmegen
Dr. I.L. Holster, aios MDL, Albert Schweitzer, Dordrecht
Dr. M.A.J.M. Jacobs, MDL-arts, VUmc, Amsterdam
Dr. Y. Keulemans, MDL-arts, Zuyderland, Heerlen
Dr. J.F.M. Lange, chirurg, UMCG, Groningen
Dr. A.M.J. Langers, MDL-arts, LUMC, Leiden
Drs. M. Radersma, aios MDL, OLVG, Amsterdam
Dr. B.J. Veldt, MDL-arts, Reinier de Graaf Gasthuis, Delft
Dr. L.G. van Vlerken, MDL-arts, Antoni van Leeuwenhoek, Amsterdam

13.30-13.40 uur   Opening: Dr. B. Oldenburg, MDL-arts, UMCU, Utrecht
Pre-test vragen

Onderwerp: Dunne Darm I

Voorzitters: *Dr. M.A.J.M. Jacobs, MDL-arts, VUmc, Amsterdam*
                              Dr. L.G. van Vlerken, MDL-arts, Antoni van Leeuwenhoek, Amsterdam

13.40-14.00 uur   Coeliakie en gluten-overgevoeligheid
Prof. dr. G. Bouma, MDL-arts, Amsterdam UMC, VUmc
Leerdoelen: nieuwe inzichten die in de richtlijn zouden moeten komen, de waarheid over gluten overgevoeligheid

14.00-14.20 uur   Beeldvorming van de dunne darm: ballon enteroscopie, video capsule of MRI
Dr. S.J.B van Weyenberg, MDL-arts, Spaarne Gasthuis, Hoofddorp
Leerdoelen: aan de hand van casuïstiek duidelijk maken wanneer welke techniek moet of kan worden ingezet

14.20-14.40 uur   Bariatrische chirurgie: de chirurg en de endoscopist
Drs. J.A. Apers, chirurg, St. Franciscus, Rotterdam
Leerdoelen: overzicht in de verschillende technieken, waarbij de nadruk moet liggen op endoscopische bevindingen, complicaties en beperkingen

14.40-15.00 uur   Bariatrische chirurgie: complicaties op langere termijn
Dr. P.J. Wahab, MDL-arts, Rijnstate, Arnhem
Leerdoelen: overzicht geven van complicaties op het gebied van deficiënties, bloedingen, obstructies, galstenen en preventieve en therapeutische handreikingen

15.00-15.30 uur   Pauze

Donderdag 21 maart 2019

Cursorisch onderwijs in maag-darm-leverziekten

Brabantzaal

Onderwerp: Pancreatitis

Voorzitters: Dr. I.L. Holster, aios MDL, Albert Schweitzer, Dordrecht
Dr. J.F.M. Lange, chirurg, UMCG, Groningen

15.30-15.50 uur Pancreatitis, NIET veroorzaakt door galstenen, alcohol of de endoscopist
Dr. H.R. van Buuren, MDL-arts, Erasmus MC, Rotterdam
Leerdoelen: Wanneer dient aan alternatieve diagnoses gedacht te worden, wat is de differentiaal diagnose, welke diagnostiek moet worden ingezet?

15.50-16.10 uur Diagnose en therapie van acute pancreatitis
Spreker: Dr. E.J.M. van Geenen, Radboudumc
Leerdoelen: wat is het standaardbeleid aangaande infusiebeleid, voeding, beeldvorming?

16.10-16.30 uur Endoscopische behandeling van complicaties van pancreatitis
Prof. dr. F.P. Vleggaar, MDL-arts, UMCU, Utrecht
Leerdoelen: wat zijn de indicaties voor transgastrische benadering of stenting, hoe dient dit te worden verricht, hoe is de verdere follow up?

16.30-16.50 uur Chronische pancreatitis: pijn en andere complicaties
Prof. dr. M.A. Boermeester, chirurg, UMCA, locatie AMC, Amsterdam
Leerdoelen: indicaties voor interventies (pijn, recidiverende flares ..), keuzes.

16.50-17.20 uur Pauze

Onderwerp: Dunne Darm II

Voorzitters: Prof. dr. M.A. Boermeester, chirurg, UMCA, locatie AMC, Amsterdam
Drs. M. Radersma, aios MDL, OLVG, Amsterdam

17.20-17.40 uur Darmischemie revisited
Prof. dr. J.J. Kolkman, MDL-arts, Medisch Spectrum Twente, Enschede
Leerdoelen: wanneer opnemen in de differentiaal diagnose, hoe te bevestigen, wanneer verwijzen, hoe te behandelen?

17.40-18.00 uur Short Bowel syndroom, TPV en dunne darm transplantatie
Prof. dr. G. Dijkstra, MDL-arts, UMCG, Groningen
Leerdoelen: welke behandelstappen moeten worden gezet bij de behandeling van een short bowel. Wanneer TPV, wanneer Groningen bellen?

18.00-18.20 uur Quiz en prijsuitreiking, sluiting

18.30 uur Diner einde cursus: Indisch buffet